

132వ అధ్యాయం

۱۳۲ - بَابُ كَيْفِيَةِ السَّلَامِ

సలాంచేసే పద్ధతి

సలాం చేయటంలో అభిలషణీయమైన పద్ధతి ఏమిటంటే, ఎదుటి వ్యక్తి ఒక్కడయినా సరే సలాం చేసే వ్యక్తి బహువచనాన్ని ఉపయోగిస్తూ, “అస్సలాము అలైకుం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహ్” అని అనాలి. దానికి సమాధానంగా ఎదుటి వ్యక్తి కూడా “వ అలైకు ముస్సలాం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహ్” అని చెప్పాలి. ప్రతి సలాం చెప్పినప్పుడు అలైకుంకు ముందు ‘వ’ అని చెప్పాలి. (అంటే మీపై కూడా అని అర్థం).

851. హజ్రత్ ఇమ్రాన్ బిన్ హుసైన్ (రజి) కథనం : ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వచ్చి, ‘అస్సలాము అలైకుం’ అని అన్నాడు. ఆయన అతనికి ప్రతి సలాం చేశారు. అతను కూర్చున్నాడు. అప్పుడాయన ‘ఇతనికి పది పుణ్యాలు లభించాయి’ అని అన్నారు. మరో వ్యక్తి వచ్చి, ‘అస్సలాము అలైకుం వ రహ్మాతుల్లాహ్’ అన్నాడు. ఆయన అతనికి ప్రతి సలాం చేశారు. ఆ వ్యక్తి కూర్చున్నాడు. ఆయన ‘ఇరవై పుణ్యాలు’ అన్నారు. కాసేపటికి ఇంకో వ్యక్తి వచ్చి, ‘అస్సలాము అలైకుం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహ్’ అని అన్నాడు. ఆయన అతనికి సలాం చేయగా అతను కూడా కూర్చున్నాడు. అప్పుడాయన ‘ముప్పై

يُسْتَحَبُّ أَنْ يَقُولَ الْمُتَدَبِّرُ بِالسَّلَامِ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ؛ فَيَأْتِي بِضَمِيرِ الْجَمْعِ، وَإِنْ كَانَ الْمُسَلِّمُ عَلَيْهِ وَاحِدًا، وَيَقُولُ الْمُجِيبُ: وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ؛ فَيَأْتِي بِوَاوِ الْعَطْفِ فِي قَوْلِهِ: وَعَلَيْكُمْ.

۸۵۱ - عن عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، فَرَدَّ عَلَيْهِ ثُمَّ جَلَسَ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «عَشْرٌ» ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، فَرَدَّ عَلَيْهِ فَجَلَسَ، فَقَالَ: «عَشْرُونَ» ثُمَّ جَاءَ آخَرُ، فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، فَرَدَّ عَلَيْهِ فَجَلَسَ، فَقَالَ: «ثَلَاثُونَ» رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ.

పుణ్యాలు' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజీ - హసన్)

(సుననె అబూ దావూద్లోని సంస్కార ప్రకరణం, సుననె తిర్మిజీలోని ఇస్తీజాన్ అధ్యాయాలు)

ముఖ్యాంశాలు

'అస్సలాము అలైకుం' అని అంటే పది పుణ్యాలు, అదనంగా 'వ రహ్మాతుల్లాహ్' అనంటే ఇరవై పుణ్యాలు, 'వ బరకాతుహ్' అనంటే ముప్పై పుణ్యాలు లభిస్తాయని ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడుతోంది. వాటికన్నా ఎక్కువ పదాలు వాడటానికి హదీసుల్లో ఎక్కడా ఆధారాలేవు. కనుక అంతటితో ఆగిపోవటం ఉత్తమం.

852. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) కథనం : ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) నాతో మాట్లాడుతూ, "అదిగో, జిబ్రయిల్ దూత నీకు సలాం చెబుతున్నారు" అని అన్నారు. దానికి నేను, "వ అలైహిస్సలాం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహూ" అని ఆయనకు ప్రతిసలాం చేశాను. (బుఖారీ - ముస్లిం)

۸۵۲ - وعن عائشة رضي الله عنها قالت: قال لي رسول الله ﷺ: «هذا جبريل يُقرأ عليك السلام» قالت: قلت: «وعليه السلام ورحمة الله وبركاته» متفق عليه. وهكذا وقع في بعض روايات الصحيحين: «وبركاته» وفي بعضها بحذفها، وزيادة الثقة مقبولة.

(సహీహ్ బుఖారీలోని స్పష్టి ఆరంభ ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లిం లోని మహిమోన్నతుల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

పరోక్షంగా ఉన్నవారికి ప్రతి సలాం చేసేటప్పుడు 'వ అలైహిస్సలాం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహూ' అని చెప్పాలి. అదే పరోక్ష వ్యక్తి స్త్రీ అయితే 'వ అలైహిస్సలాం వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహూ' అని చెప్పాలి.

853. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం : దైవప్రవక్త (సల్లం) దేనిగురించయినా చెప్పేటప్పుడు అందరికీ అర్థమయ్యే విధంగా ఒకేమాట మూడుసార్లు చెప్పేవారు. ఎవరి దగ్గరికయినా వెళ్ళి నప్పుడు వారికి మూడుసార్లు సలాం చేసేవారు. (బుఖారీ)

۸۵۳ - وعن أنس رضي الله عنه أن النبي ﷺ، كان إذا تكلم بكلمة أعادها ثلاثاً حتى تفهمه عنه، وإذا أتى على قوم فسلم عليهم سلم عليهم ثلاثاً. رواه

ఎదుటివారు అనేకమంది ఉన్నప్పుడు **البخاري. وهذا مَحْمُولٌ عَلَى مَا إِذَا كَانَ الْجَمْعُ كَثِيرًا.**
అలా చేసేవారని భావం.

(సహీహ్ బుఖారీలోని విద్యా ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రజల మనోభావాలను ఎంతగానో గౌరవించేవారు. తన ప్రవర్తన వల్ల ఎవరి మనసూ నొచ్చుకోకుండా జాగ్రత్తపడేవారు. మనం కలవబోయే మనుషులు ఎంతమంది ఉన్నా అందరికీ సలాములు చెప్పి, అందరి సలాములకూ జవాబు పలకాల్సిన అవసరం లేదు. సమూహంలో ఉన్నవారందరికీ ఒకసారి సలాం చెబితే చాలు. అలాగే సమూహంలో ఉన్నవారందరూ సలాం చేసినా వారందరికీ ఒక సలాం చేసినా సరిపోతుంది. కాని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఎవరి మనసూ నొచ్చుకోకూడదని ఒకటికి మూడుసార్లు సలాం చెప్పేవారు.

854. హజ్రత్ మిఖ్దాద్ (రజి) ఓ సుదీర్ఘ మైన హదీసుని వివరిస్తూ ఇలా అన్నారు : దైవప్రవక్త (సల్లం) వంతు పాలను మేము వేరుగా ఎత్తిపెట్టేవాళ్ళం. ఆయన కొంతరాత్రి గడిచిన తర్వాత వచ్చి నిద్ర పోయినవారు మేల్కొనకుండా ఉండే విధంగా, మేల్కొని ఉన్న వారికి విన పడేలా సలాం చేసేవారు. ఆ రోజు కూడా దైవప్రవక్త (సల్లం) వచ్చి అలాగే సలాం చేశారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని పానీయాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

కొంతమంది నిద్రపోతూ మరికొంతమంది మేల్కొని ఉన్నప్పుడు వారికి సలాం ఎలా చెయ్యాలో ఈ హదీసులో వివరించబడింది. అటువంటి సందర్భాల్లో నిద్రపోతున్నవారి నిద్రకు భంగం కలిగించకుండా మేల్కొని ఉన్నవారు వినగలిగేంత మెల్లిగా సలాం చెబితే చాలు.

855. హజ్రత్ అస్మా బిన్తె యజీద్ (రజి.అన్ హా) కథనం : ఒకసారి మస్జిద్ దగ్గర ఓ మహిళా సమూహం కూర్చొని ఉండగా దైవప్రవక్త (సల్లం) అటుగా

۸۵۴ - وعن المِقْدَادِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فِي حَدِيثِهِ الطَّوِيلِ قَالَ: كُنَّا نَرْفَعُ لِلنَّبِيِّ ﷺ نَصِيْبَهُ مِنَ اللَّبَنِ، فَيَجِيءُ مِنَ اللَّيْلِ، فَيَسْلَمُ تَسْلِيمًا لَا يُوقِظُ نَائِمًا، وَيَسْمَعُ الْيَقْظَانَ، فَجَاءَ النَّبِيُّ ﷺ فَسَلَّمَ كَمَا كَانَ يُسَلِّمُ. رواه مسلم.

۸۵۵ - وعن أسماء بنتِ يزيد رَضِيَ اللهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ مَرَّفَنِي الْمَسْجِدِ يَوْمًا، وَعُصْبَةٌ مِنَ النِّسَاءِ فَعَرُدُّ،

వెళ్తు చేతి సంజ్ఞతో వారికి సలాం చేశారు.

(తిర్మిజీ - హసన్)

ఆయన చేతి సంజ్ఞతోపాటు నోటితో అస్సలాము అలైకుం కూడా చెప్పారని దీని భావం. అబూ దావూద్ లోని వేరొక హదీసు ఈ విషయాన్ని ధృవీకరిస్తోంది. అందులో 'ఆయన మాకు సలాం చెప్పారు' అని ఉంది.

(సుననె తిర్మిజీలోని ఇస్తీజాన్ అధ్యాయాలు)

ముఖ్యాంశాలు

1. దూరంలో ఉన్నవారికి సలాం చేసే ఉద్దేశ్యంతో చేత్తో సైగ చేయటం ముస్లిమేతరుల పద్ధతి. కనుక దూరంలో ఉన్నవారికి సలాం చేసేటప్పుడు చేత్తో సంజ్ఞ చేయటంతో పాటు నోటితో 'అస్సలాము అలైకుం' అని కూడా చెప్పాలి.
2. స్త్రీలకు సలాం చేయటంలో ఎంతైనా జాగ్రత్త పాటించటం అవసరం. వృద్ధ మహిళలకు సలాం చేయవచ్చు. కాని పరస్త్రీలకు, ముఖ్యంగా యువతులకు సలాం చేసే విధానం ఎన్నో అలజడులకు, ఉపద్రవాలకు దారితీయవచ్చు. అందుకని వయసులో ఉన్న ఆడవాళ్ళకు, యువతులకు సలాం చేయటం నిషిద్ధంగా ఖరారు చేయబడింది.

856. హజ్రత్ అబూ జురై హుజైమీ (రజి) కథనం : నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి, "దైవప్రవక్తా! అలైకస్సలాం" అని అన్నాను. అందుకాయన, 'అలైకస్సలాం' అనకు, అలైకస్సలాం అనేది చనిపోయిన వారికి చెప్పే సలాం' అని బోధించారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజీ - హసన్, సహీహ్)

فَأَلْوَى بِيَدِهِ بِالتَّسْلِيمِ. رواه الترمذي وقال: حديث حسن. وهذا مَحْمُولٌ عَلَى أَنَّهُ جَمَعَ بَيْنَ اللَّفْظِ وَالْإِشَارَةِ، وَيُؤَيِّدُهُ أَن فِي رِوَايَةِ أَبِي دَاوُدَ: «فَسَلَّمَ عَلَيْنَا».

۸۵۶ - وعن أبي جُرَيْمٍ الْهُجَيْمِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: أُنْبِتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقُلْتُ: عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا رَسُولَ اللهِ! قَالَ: «لَا تَقُلْ: عَلَيْكَ السَّلَامُ، فَإِنَّ عَلَيْكَ السَّلَامُ تَحِيَّةَ الْمَوْتَى». رواه أبو داود، والترمذي وقال: حديث حسن صحيح. وقد سبق بطوله.

